

ת. 56403-12-12

בש"א מס' 1

בעניין:

המבקש:

גיא זמיר ת.ז. 300459765

(התובע)

ע"י עו"ד אלדד אדטו ו/או עו"ד מיטל רחים-בכר

ו/או עו"ד שי חן ו/או עו"ד אירית שובל ורדי

ו/או עו"ד אלי בנעזרי

מרח' התע"ש 10, רמת גן 52523

טל': 03-6968296 פקס': 03-6968297

-נגד-

המשיבה:

חברת הנתיב המהיר בע"מ ח.פ. 51-379508-8

(הנתבעת)

ברקת 12, פתח-תקווה

מהות התביעה: כספית, חוזית, נזיקית, עשיית עושר ולא במשפט.

סכום התביעה הייצוגית: מוערך לכל הפחות ב- 9,948,375 ₪.

בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית

מהות הבקשה והתביעה בקליפת האגוז:

1. מהות התביעה הינה גבייה שלא כדין, תוך הטעייה ברורה של הנהגים הנכנסים אל הנתיב המהיר, כאשר טרם הכניסה לנתיב המהיר, קיים תמרור המציין ברורות את גובה התשלום (אשר מאפשר לנהג להחליט האם להיכנס לנתיב המהיר, אם לאו) אולם כאשר מגיע הנהג אל קופת התשלום, גובה התשלום קופץ בעשרות אחוזים. בשלב זה הנהג, אינו יכול לצאת מהנתיב המהיר ללא ביצוע התשלום ומחויב הוא בתשלום דמי הנסיעה, אשר נגבים ממנו בעשרות אחוזים גבוהים יותר מאשר אליהם **הסכים** כאשר נכנס אל הנתיב.

2. שינוי תעריף הנסיעה לאחר כניסתו של הנהג לנתיב, נעשית שלא כדין ובניגוד ברור לחוק.

יצוין, כי מעיון בפנקס התובענות הייצוגיות עולה כי תביעה כנגד הנתיב המהיר הוגשה ביום 9/12/2012 בת"צ 14666-12-12.

במובחן מהתביעה שהוגשה אשר מציגה אירוע חד יומי ופרטני, בבקשה זו מציג התובע, מספר רב של אירועים אשר נערכו בתקופה של כ- 6 חודשים רציפים המעידים ברורות על אופן הגבייה שלא כדין מטעם המשיבה.

אירועים אלו כולם מתועדים בצילומי וידאו.

כמו כן, המבקש בתיק זה מבקש לייצג רק את המשלמים בקופות עבור הנסיעה, כאשר המבקש בתיק האחר מבקש לייצג את כלל הנוסעים בנתיב המהיר, כולל את המנויים.

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלקמן:

3. לאשר את התביעה המצורפת לבקשה זאת (להלן: "התביעה"), כתביעה ייצוגית, מכוח חוק תביעות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תביעות ייצוגיות").
4. להגדיר את הקבוצה שבשמה הוגשה התביעה כדלקמן (להלן: "הקבוצה המיוצגת" או "המבקשים"):
"אדם ו/או חברה ו/או כל תאגיד אחד אשר עשה שימוש בנתיב המהיר וחויב בקופת התשלום בסכום גבוה יותר, מאשר צוין בשלט הכניסה לנתיב המהיר בעת שנכנס אליו".
5. לקבוע כי עילות התביעה הנן, בין היתר, כדלקמן:
 - 5.1 הפרת חוק נתיבים מהירים, תש"ס – 2000;
 - 5.2 הפרת תקנות נתיבים מהירים (אופן החיוב בתשלום אגרה ואכיפת תשלומים), תשע"א – 2010;
 - 5.3 הפרת חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט - 1979 (להלן: "חוק עשיית עושר").
 - 5.4 הפרת חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים").
 - 5.5 הפרת חוק הגנת הצרכן (להלן: "חוק הגנת הצרכן").
6. להורות למשיבה לפצות את המבקש, וכן כל מבקש/ת הנמנים על הקבוצה המיוצגת בגובה שיעור הגבייה שלא כדין.
7. להורות, כי ההחלטה בבקשה זו ונוסחה יפורסמו בשני עיתונים יומיים בשפה העברית, וכן ליתן הוראות נוספות כפי שימצא לנכון בדבר אופן הפרסום כאמור, ולקבוע כי המשיבה תישא בהוצאות הפרסום.
8. לקבוע את שכר טרחתם של עורכי הדין המייצגים את המבקשות בתביעה הייצוגית בשיעור שלא יפחת מ-25% מהסכום שיפסק בתוספת מע"מ כדין, עבור טיפול בתביעה בערכאה הראשונה.
9. לקבוע כי חלק מסוים שיקבע בית המשפט הנכבד מתוך הסכום ו/או שווי הסעד שיפסק, לאחר ניכוי ההוצאות ושכר טרחת עורך דין, ישולם ו/או יינתן למבקש, אשר טרח בהגשת התביעה ובהוכחתה.
10. ליתן הוראות נוספות בדבר הדיון בתביעה כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון.
11. כן יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין בגינה.

12. ההדגשות המופיעות בבקשה זו אינן במקור אלא אם כן נאמר אחרת.

ואלה נימוקי הבקשה:

רקע עובדתי

הצדדים:

13. המבקש, מר גיא זמיר (להלן: "התובע"), הינו תושב ישראל, בעל רישיון נהיגה, ואשר עשה שימוש בנתיב המהיר.
14. המשיבה, חברת הנתיב המהיר בע"מ – (להלן: "הנתבעת") הינה חברה פרטית ובעלת הזיכיון להפעלת הכביש המהיר..

מהות התביעה בתמציתיות:

15. המשיבה מחויבת על פי חוק נתיבים מהירים, תש"ס – 2000, להציב שלט המציין את גובה תעריף הנסיעה בנתיב המהיר, וזאת טרם הכניסה לנתיב.
16. בהתאם להוראות החוק, מוצב שלט בכניסה לנתיב המהיר המציין את תעריף הנסיעה.
17. בהתאם להוראות החוק, מחויבת המשיבה כי תעריף הנסיעה לא ישתנה, מעת הכניסה לנתיב ועד להגעה בקופות.
18. בניגוד להוראות החוק, המשיבה גובה תעריף נסיעה הגבוה בעשרות אחוזים, מהתעריף אשר מצוין בשלט הכניסה לנתיב. את השינוי בתעריף אותו דורשת המשיבה, מגלה הנהג רק כאשר הוא מגיע לקופת התשלום, ומגלה כי המשיבה דורשת סכום תשלום הגבוה בעשרות אחוזים (לעיתים עד 50% תוספת) מהסכום אותה נקבה המשיבה, בשלט הכניסה לנתיב המהיר.
19. בשלב זה אין לנהג ברירה, או שישלם את התעריף המנופח, או שישלם קנס יציאה מהנתיב. בכל מקרה הנהג יוצא ניזוק מהטעייה ברורה של המשיבה.
20. המשיבה אינה רשאית, לגבות סכום גבוה יותר, מהסכום אשר נקבע בכניסת הנהג לנתיב המהיר. כל חיוב שכזה הינו מנוגד להוראות החוק, הינו הטעייה ברורה של הלקוח ומהווה עשיית עושר ולא במשפט.

המסגרת המשפטית:

21. סעיף 3 לחוק נתיבים מהירים, תש"ס – 2000, קובע:

- (א) בעד נסיעה בנתיב מהיר תשולם אגרה.
- (ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע את סכומי האגרה או דרך קביעתה ושינויה.

- (ג) סכומי האגרה יכול שישתנו, בין היתר, לפי סוג הרכב, מרחק הנסיעה, ימי הנסיעה, שעת הנסיעה גוש התנועה באותה דרך ומספר הנוסעים ברכב"

22. סעיף 3 לתקנות נתיבים מהירים (אופן החיוב בתשלום אגרה ואכיפת תשלומים), תשע"א – 2010, קובע:

"סכומי האגרה"

(א) בעד נסיעה בנתיב מהיר ישלם חייב את אגרת הבסיס או אגרה גבוהה ממנה שקבע בעל הזיכיון בצירוף מס ערך מוסף, כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, השתל"ו – 1975 (להלן: סכום האגרה הכולל) ובלבד שלא תעלה על האגרה המרבית הקבועה בתוספת הראשונה, לפי סוג הרכב או מספר הנוסעים בו, גודש התנועה, מרחק הנסיעה, היום או השעה של הנסיעה בנתיב המהיר, הכול כפי שנקבע בחוזה הזיכיון או כפי שאישרה הרשות הממונה.

(ב) בנתיב מהיר שבו האגרה שנקבעה בחוזה הזיכיון או שאישרה הרשות הממונה משתנה לפי גודש התנועה, ישנה בעל הזיכיון את האגרה לפי מהירות הנסיעה בו, מספר כלי הרכב שבו, משך ההמתנה ביציאה ממנו או בכניסה אליו, וזאת בפרקי זמן ובהפרש סכומים, הכול כפי שנקבע בחוזה הזיכיון או שהרשות הממונה אישרה.

(ג) בנתיב מהיר כאמור בתקנה משנה (ב) – יוצב שלט בסמוך לכל כניסה, במרחק שלא יפחת מ-1,200 מטרים לפני כל כניסה כאמור, ובו יפורט סכום האגרה הכולל בעד הנסיעה בנתיב המהיר שהוא בתוקף באותה העת; בעל הרכב יחויב בעד נסיעה בנתיב המהיר בסכום שפורט בשלט בעת שחלף על פניו, אף אם סכום האגרה השתנה לאחר מכן;"

(הדגשה לא במקור – א.א.)

תשתית ראיתית - מסמכים תומכים בגביית אגרה שלא כדין:

23. המשיבה המודעת לחוק ולתקנות המצוינים לעיל, מציינת ברורות בפרק "שאלות כלליות" באתר האינטרנט שלה, כדלקמן:

"איך אדע על איזה סכום חויבתי? סגור ▲

ובה האגרה יכול להשתנות במהלך היום. בכניסה לנתיב ממוקם שלט שמציג את גובה האגרה ואת העומס על כביש 1 באותו הזמן ומאפשר לנהגים להחליט באותו הרגע אם ברצונם לנסוע בנתיב המהיר או להמשיך בכביש 1 שים לב שהסכום שהופיע בשלט עם כניסתך לנתיב זה בדיוק מה שתשלם, אפילו אם ישתנה המחיר תוך כדי נסיעתך בו"

העתק עמוד האינטרנט של המשיבה מצורף ומסומן **צירופה א'**

24. למצער, הצהרות המשיבה פשוט אינם תואמות את המציאות.

25. המבקש לאחר נסיעה בנתיב המהיר, גילה כי בין הסכום שצוין על גבי שלט הכניסה לנתיב המהיר, לבין הסכום בו נדרש לשלם בקופות, ההפרש הינו בגובה של עשרות אחוזים. לאור האמור, תיעד המבקש בוידאו רצוף מספר נסיעות, במועדים שונים, מהם עולה ברורות, כי בין התעריף אותו מציינת המשיבה על גבי השלט בכניסה לנתיב לבין התשלום שנדרש בקופות, אין כל קשר. כאשר בכל נסיעה נדרש הוא לשלם סכום גבוה בעשרות אחוזים ממה שצוין על גבי שלט הכניסה.

תאריך	שעה	מחיר בשלט	מחיר בקופה	ההפרש בשי"ח	ההפרש באחוזים
17.07.12	08:21	48 ₪	56 ₪	8	12
09.09.12	08:19	58 ₪	65 ₪	7	12
19.09.12	07:10	24 ₪	28 ₪	4	17
22.11.12	07:00	16 ₪	24 ₪	8	50
28.11.12	06:56	12 ש"ח	24 ₪	12	100
27.12.12	08:06	35 ש"ח	47 ₪	8	23

העתקי צילומי הוידאו מצורפים לבקשה זו באמצעות דיסק מצורף ומסומנים צרופות ב' – ז'

הנזק לקבוצה הייצוגית:

26. שיעור הנזק לקבוצה מוערך על פי אומדנא מנתונים שהתקבלו מהעיתונות וברשת האינטרנט. על פי נתונים שנמסרו ופורסמו באתר דה מרקר בינואר 2012, מידי יום עוברים בנתיב 7,400 רכבים משלמי אגרה, כאשר שיעור האגרה הממוצע הינו 20-25 ₪ לממוצע יומי ולשיא של בוקר - 60 ₪.
27. אם נבחן את הממוצע של המבקש, עולה כי שיעור גביית היתר הינו בגובה של כ- 34% בממוצע.
28. לאור האמור. שיעור גביית היתר מידי יום הינו כדלקמן:
- שיעור אגרה ממוצע – 22.5 ₪ כפול שיעור גביית היתר – 34% = 7.5 ₪
29. המבקש מעריך כי מסך 7,400 הרכבים העוברים מידי יום, 50% מהם משלמים את האגרה בקופות. נעריך בנוסף כי רק ל- 50% מהם מתבצעת תוספת גבייה שלא כדין.
30. משכך גובה התוספת שגובה המשיבה בגין אגרה שלא כדין לכל יום הינו $7,400 * 50\% * 50\% * 7.5 =$ מספר הימים שבו עובד הנתיב המהיר – 717 יום (נפתח ביום 7/1/2011), ובסה"כ: 9,948,375 ₪.

המסגרת הנורמטיבית - העילות המשפטיות:

החוקים הרלוונטיים לנושא תביעה זו הינה כדלקמן:

31. פעולת המשיבה, באופן של גביית אגרה בשיעור חורג מהשיעור אותו היא רשאית לגבות, מהווה עשיית עושר ולא במשפט, תוך התעשרות שלא כדין, תוך הפרת חובת תום הלב והפרת חובות חקוקות, תוך הטעייה ציבור ומצג שווא של גבייה על פי דין, תוך שהיא פועלת, בין היתר, בניגוד לחוקים ולסעיפי החקיקה הבאים:

- 31.1 חוק נתיבים מהירים, תשי"ס – 2000 ;
- 31.2 הפרת תקנות נתיבים מהירים (אופן החיוב בתשלום אגרה ואכיפת תשלומים), תשע"א – 2010 ;
- 31.3 הטעייה לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן ;
- 31.4 עשיית דבר שיש בו ניצול מצוקת של הלקוח לפי סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן ;

- 31.5 הפרת חובת הגילוי לפי סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן ;
- 31.6 הפרת החובה לקיום החוזה בתום לב בהתאם לסעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי) ;
- 31.7 עשיית עושר ולא במשפט.

וביתר הרחבה :

32. **חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979:**

1" (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

(ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך אחרת."

33. **חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973:**

סעיף 12

י"א) במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.

(ב) צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום-לב חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומתן או עקב כריתת החוזה, והוראות סעיפים 10, 13 ו-14 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, יחולו בשינויים המחוייבים."

סעיף 39

"ביקום של חיוב הנובע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב; והוא הדין לגבי השימוש בזכות הנובעת מחוזה."

34. **פקודת הנזיקין (נוסח חדש):**

סעיף 63 - הפרת חובה חקוקה:

"מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוג או מטבעו של הנזק שאלי נטכון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

סעיף 2: איסור הטעיה

לא יעשה עוסק דבר במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - **הטעיה**);

סעיף 3: איסור ניצול מצוקת הצרכן (תיקון: תשמ"ח, תש"ס)

לא יעשה עוסק, כדי לקשור עסקה, דבר במעשה או במחדל, בכתב או בעלפה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול:

חולשתו השכלית או הגופנית של הצרכן;

אי ידיעת השפה שבה נקשרת העסקה.

לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורותו, או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת.

סעיף 4: חובת גילוי לצרכן (תיקון: תשמ"ח)

עוסק חייב לגלות לצרכן -

כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;

כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל;

כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;

אולם תהא זו הגנה לעוסק אם הוכיח כי הפגם, האיכות או התכונה או הפרט המהותי בנכס היו ידועים לצרכן.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות

מן הכלל אל הפרט:

36. על רקע כלל האמור, יוצא אפוא, כי המשיבה ביצעה גבייה שלא כדין וזאת בניגוד להוראות החוק והתקנות.

37. המשיבה, כתברה המספקת שירותים לצרכן, הנמנה על הקבוצה הייצוגית, פעלה עת ביצוע הגבייה בניגוד להוראות הדין, בחוסר תום לב מובהק, תוך שהיא מפרה את חובת האמון, וכל זאת בניגוד לסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "**חוק החוזים**").

38. בנוסף, ומבלי לגרוע באמור דלעיל, פעולותיה ומחדליה של המשיבה עומדים, בין היתר, בניגוד לסעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת הנזיקין**"), אשר מורה, כדלקמן:

א. "א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו

על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו

הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, והפרה גרמה

לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון

החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

ב. " (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני. "

39. המשיבה במעשיה ובמחדליה הברורים הפרו, בין היתר, את סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין.

40. מבלי לפגוע בטענות האמורות לעיל יובהר כי המשיבה במעשיה ובמחדליה, בידיעה ו/או באי ידיעה הטעתה את הצרכן ונמנעה מלגלות לצרכן באופן ברור וגלוי אודות הגידול באגרה ובכך הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן. אי גילוי מפורש אודות השינוי שיידרש בגובה האגרה עוד טרם הכניסה לנתיב, מהווה פרת תום הלב וכן הטעייה ברורה על פי חוק החוזים.

41. מעבר לאמור ייטען, כי כניסת הנהג לנתיב המהיר, מהווה קיבול להצעת המשיבה למחיר הנקוב בשלט. שינוי המחיר לאחר הקיבול של הנהג מהווה הפרת הסכם.

42. מסקנת הדברים הברורה, המשיבה פעלה שלא כדין ובניגוד להוראות הדין.

המעשים והמחדלים של המשיבה המקימים את עילות התביעה כנגדה:

מחדלי המשיבה - המחדל מדבר בעד עצמו:

43. המבקש יטען, כי למשיבה, ו/או למי מטעמה, הייתה שליטה מלאה, בין היתר, על המידע אודות שינוי האגרה, כאשר היא זו אשר משנה את האגרה והיא זו אשר מידעת לכל רכב, על פי איזו אגרה נכנס ומהו הסכום הנדרש ממנו.

44. למשיבה היכולות המערכתיות ומערכות המיחשוב הקיימות כיום לוודא כי כך רכב שנכנס לכביש המהיר ישלם את גובה האגרה שנקבעה לו בעת כניסתו לנתיב.

45. המבקש יטען כי, בנסיבות המקרה הברורות, חל הכלל של "הדבר מדבר בעד עצמו", לפיו על המשיבה מוטלת במלואה חובת ההוכחה, שלא הייתה מצידה רשלנות בסוגיית הגבייה שלא כדין.

46. המבקש יטען, כי המשיבה אחראית אחריות שילוחית ו/או למחדליהם שלה ו/או של שאר עובדיה, שלוחיה ו/או אחרים.

47. המשיבה לא עשתה כלל, ולחילופין, לא עשתה די, למניעת הנזק, כאשר היא מפרה, בין היתר, את כלל החוקים המפורטים דלעיל.

48. המשיבה התעשרה שלא כדין, וזאת בניגוד להוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, בכך שגבתה שיעור אגרה ביתר.

49. המשיבה עוולה ברשלנות, כמובנה בסעיף 35-36 לפקודת הנזיקין: מעשיהן ומחדליהן של המשיבה, כפי שמתוארים בהרחבה לעיל, מקימים עילת תביעה כנגדן בגין עוולת רשלנות, כמובנה בסעיף 35 לפקודת הנזיקין:

- א. אין כל ספק שקיימות חובות זהירות מושגית וחובות זהירות קונקרטיות בין המשיבה לבין המבקש.
- ב. בפעולותיה ו/או מחדליה, המתוארים לעיל, הפרה המשיבה את חובות הזהירות שהיא חבה כלפי המבקש.
- ג. בגין פועלה של המשיבה נגבה מהמבקש אגרה בשיעור אשר היה גבוה, מהמצוין בכניסה לנתיב.

50. הפרת חובה חקוקה, כמובנה בסעיף 63 לפקודת הנזיקין: בכך שהמשיבה הפרה את כלל החוקים האמורים לעיל הם ביצעה כלפי המבקשת עוולה של הפרת חובה חקוקה, הקבועה בסעיף 63 לפקודת הנזיקין:

- א. החובה מוטלת על המשיבה מכוח חיקוק.
- ב. אין ולא יכול להיות ספק, שהוראות החוק נועדו לטובתם של המבקש.
- ג. המשיבה, בפעולותיה ו/או מחדליה, שתוארו לעיל, פעלו בניגוד גמור להוראות החוק והסבו בכך נזק למבקש, הכול כאמור וכמתואר לעיל בהרחבה.
- ד. הנזקים שנגרמו למבקש, הינו נזק ממוני.
- ה. קיים קשר סיבתי עובדתי ברור בין פעולת הגבייה העומדת בניגוד ברור לחיקוק ובין הנזק שנגרם למבקשת, שכן לו הייתה המשיבה מקיימת אתר הוראות הדין, לא היה נגרם למבקשת הנזק הנטען.
- ו. בכל הנוגע לקשר סיבתי משפטי, הרי שלא ניתן לחלוק על כך, שקרות הנזק למבקש הינו בבחינת תוצאה ישירה אשר נגרמה בגין ביצוע פעולות ו/או מחדלי המשיבה.
- ז. הנזק אשר נגרם הוא מסוגו או מטבעו של הנזק אשר אליו נתכוון החיקוק: אופי הנזק אשר נגרם למבקשת, וכן דרך התרחשותו כמתואר בבקשה ובתביעה, תואמים לצורה ולתוכן אליו התכוון החוק. משום כך, אין שום ספק שהנזק אשר נגרם למבקש הוא מסוגו ו/או מטבעו של הנזק אותו נתכוונו למנוע החיקוקים המפורטים.

התקיימות התנאים לאישור התביעה כבקשה ייצוגית:

51. חוק תובענות ייצוגיות, שנכנס לתוקף בשנת 2006, נועד להסדיר באופן ממצה את הדיונים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל. חלק ממטרות החוק מפורטות בסעיף 1 וכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הגנתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

52. **הבקשה דגן נכללת בגדר סוגי התביעות המפורטים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות:**

53. על-פי סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות, "לא תוגש בקשה אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו בקשה ייצוגית".

54. על-פי התוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, ניתן להגיש תביעה ייצוגית בעילה של "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

55. מהאמור לעיל, רשאי המבקש להגיש את תביעתו כתביעה ייצוגית. יתרה מכך, וכפי שהוצג לעיל, המבקש רשאי להגיש תביעה ייצוגית כנגד המשיבה גם בעילה של הפרת חובה חקוקה, על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, בעילה של רשלנות, על-פי סעיף 35 לפקודת הנזיקין, כאשר למבקש עילת תביעה אישית כנגד המשיבה על פי סעיף (סעיף 4(א)(1) לחוק תביעות ייצוגיות).

56. בקשר להוכחת הנזק, החוק קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק:

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) - די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק"

57. אולם, אין חולק כי בגין גבייה שלא כדין, כפי שבוצעה במקרה דנן, עומד המבקש בדרישה הנקובה דלעיל, ואף למעלה מכך.

58. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- 58.1 התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהם יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;
- קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת;
- 58.2 קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב;

59. לצורך הוכחת האמור בבקשה זו, תחולק הבקשה לשני חלקים. חלק א' נציג כי למבקש עומדת עילת תביעה אישית כנגד המשיבה, וכי נגרם לו נזק ממוני. בחלק ב', נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית.

עילות התביעה למבקשת:

60. כפי שפורט ופורט בבקשה זו, למבקש עומדות עילות תביעה כנגד המשיבה מכוח החוקים המפורטים בבקשה זו.

61. מן הראוי לציין, כי בשלב של הבקשה לאישור תביעה ייצוגית נדרש המבקש להוכיח כי עילות התביעה מתקיימות ברמה לכאורית בלבד. עמדה על כך כב' השופטת שטרסברג כהן בע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו פ"ד נא(2) 312 (פסקה 19 לפס"ד):

"נראה לי כי על המבחן למילוי התנאים שבסעיף 54 מבחינת נטל ומידת ההוכחה, להיות אחיד לכל סעיפיו המשניים, ולגבי כל התנאים הנדרשים מהתובע, ועליו לשכנע את בית המשפט במידת הסבירות הראויה ולא על פי האמור בכתב התביעה בלבד, כי הוא ממלא לכאורה אחר כל דרישות סעיף 54 ולעניינו, שהראשונה בהן היא קיומה של עילה אישית כאמור בס' 54א(א). אין להעמיד דרישות מחמירות מדי, לענין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית המשפט עומס יתר בבירור הנושא המקדמי, דבר העלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהתדיינות ולרפיון ידיים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. את כל אלה יש למנוע על ידי קריטריון מאוזן בנושא נטל ומידת ההוכחה הנדרשים מהתובע הייצוגי, שמצד אחד שלא יפתור אותו מחובת שכנוע ומצד שני לא יטיל עליו נטל כבד מדי."

עולות רשלנות:

סעיף 35 לפקודת הנזיקין קובע באופן הבא:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיד לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות: ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."

63. סעיף 36 לפקודה מוסיף בהקשר זה, כך:

"החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

64. עולות הרשלנות מורכבת משלושה יסודות: קיום חובת זהירות, הפרת חובת הזהירות וגרימה של נזק, ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 122 (להלן: "עקנין ועקנין").

65. לעניין קיומה של חובת זהירות, איש לא יחלוק, כי המשיבה חבה בחובת זהירות, הן מושגית והן קונקרטית, כלפי המבקש עת היא מספקת לו שירותים, ומחייבת בגינם, ומשכך ומתוקף תפקידה זה

מחויבת היא לנקוט באמצעי הזהירות הדרושים על מנת לבצע התאמות נכונות בין שיעור האגרה שנכנס הנהג לנתיב המהיר לבין שיעור האגרה אשר נדרש ממנו בקופות. אמצעים אלו לא ננקטו ובכך למעשה ביצעה המשיבה גביית יתר, כפי המתואר בנסיבות המקרה דנן.

66. בעניין ועקנין, נקבע כי קיומן של חובת זהירות מושגית וקונקרטית נקבעות בהתאם למבחן הציפיות, במסגרתו יש לבחון האם אדם סביר מסוגל לצפות את הנזקים שנגרמו. לענייננו, איש לא יחלוק כי לא ניתן היה לצפות את הנזק הממוני שנגרמו מרשלנותה של המשיבה.

67. לעניין הפרת חובת הזהירות, הרי שאין כל ספק כי האירועים נשוא תובענה ייצוגית זו הינם פועל ישיר מהתרשלותה של המשיבה. בהתאם לפסיקה, מוטלת החובה על מזיק לנקוט באמצעי זהירות סבירים. בכפי שנקבע בעניין ועקנין (בעמ' 131):

"חובתו של המזיק היא לנקוט אמצעי זהירות סבירים, ואחריותו מתגבשת, רק אם לא נקט אמצעים אלה. סבירותם של אמצעי הזהירות נקבעת על-פי אמות מידה אובייקטיביות, המגולמות באמירה, כי על המזיק לנהוג, כפי שאדם סביר היה נוהג בנסיבות העניין. אדם סביר זה אינו אלא בית המשפט, אשר צריך לקבוע את רמת הזהירות הראויה. רמת זהירות זו נקבעת על-פי שיקולים של מדיניות משפטית. השאלה אינה, מהו האמצעי שמבחינה פיסית מונע זנק, אלא השאלה היא, מהו האמצעי שיש לדרוש כי ינקטו אותו בנסיבות העניין. על בית המשפט לאזן בין האינטרס של הפרט הניזוק לביטחונו האישי, לבין האינטרס של המזיק לחופש פעולה, וכל זה על רקע האינטרס הציבורי בהמשכה או בהפסקתה של אותה פעילות. על בית המשפט להתחשב בסכנה ובגודלה. עליו להתחשב בחשיבותה החברתית של הפעולה. עליו לשקול את האמצעים הדרושים למניעתה".

68. לענייננו, לא ננקטו אמצעי הזהירות הנדרשים על מנת למנוע את האירוע. מובן מאליו כי האחריות בהקשר זה מוטלת על המשיבה באופן מוחלט ובלעדי.

69. זאת ועוד. במקרה זה, חל ללא כל שמץ של ספק הכלל המדבר על העברת נטל ההוכחה במקרים בהם "הדבר מעיד בעד עצמו", כאמור בסעיף 41 לפקודת הנזיקין:

"בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה כי לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי נזק, וכי נגרם על ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונדאה לבית המשפט שאירוע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה - על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי המקרה שהביא לידי הנזק התרשלות שיחושב עליה".

70. לענייננו, איש לא יחלוק כי האירוע, משוא התביעה, מקורו בגביית אגרה ביתר בניגוד להוראות הדין המסדירות את שיעור גביית האגרה עבור נסיעה בנתיב המהיר. מטבעם של דברים, ובנסיבות המקרה, וממצאיו, מתיישבת המסקנה, כי המשיבה לא נקטה את רמת זהירות הנדרשת והסבירה, וזאת בלשון המעטה.

הפרת חובה חקוקה:

71. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין, הקובע באופן הבא:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעטפקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוג או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

72. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139: (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הנזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לנזיק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית:

73. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי:

"(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."

74. להלן נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.

75. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק, בו מצוין כי "אישד בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".

התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה (סעיפים 4(א) ו- 8(א)(1) לחוק תביעות ייצוגיות):

76. עמדת הפסיקה, בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט ושל עובדה בין חברי קבוצת המבקשים, הינה שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות בכדי למלא תנאי זה (ראו למשל: ע"א 1977/97 ברזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נה(4) 584, בעמ' 612) וכן ראה רע"א שמש נ' רייכרט פ"ד נה(5) 276 :

"אין לפרש את הדרישה לקיומן של שאלות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה כדרישה לזהות מלאה בכל השאלות הטעונות הכרעה לגבי כל קבוצת התובעים. דרישה של זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה, עובדתית כמשפטיות, תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה לשמיה בלתי אפשרית. לפיכך, יש לאמץ גישה לפיה די בכך שהשאלות העיקריות, העומדות במוקד הדיון, תהיינה משותפות לחברי הקבוצה, ואין נפקא מינא אם מתקיים שוני בשאלה משנית זו או אחרת" (פסקה 15 לפסק דינה של כבוד השופטת ט' שטרסברג - כהן).

וכמו כן, ראה רע"א 4556/94 טצת נ' זילברשץ פ"ד מט(5) 774 :
"אין כל צורך שכל השאלות המתעוררות ביחס לקבוצה תהיינה משותפות. די בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות. אם יש לאחד מהקבוצה עניין שהוא מיוחד לו - כגון נזק מיוחד - ניתן לבררו בשלב האידיווידואלי. אשר יבוא לאחר סיום השלב הקבוצתי, ולאחר שנקבעה בו שאלת האחוריות של הנתבעים" (פסקה 12 לפסק דינו של כבוד הנשיא א' ברק).

77. כדברי כבוד השופטת רות רונן בתא (ת"י) 1694/07 שגית פן (בן מרגי) נ' רכבת ישראל בע"מ (פורסם בנבו):

"חוק תביעות ייצוגיות קובע כי תנאי לאישורה של תביעה כתביעה ייצוגית, הוא כי התובענה מעוררת שאלות משותפות של עובדה או משפט בין חברי הקבוצה (ר' ס' 8(א)(1) לחוק). כלומר, לצורך אישור התביעה בייצוגית, אין הכרח כי יהיו שאלות משותפות הן של עובדה והן של משפט - די בשאלות משותפות באחד מהם. אכן ביחס לחלק מרכיבי התביעה, קיימת שונות בין חברי הקבוצה. לכל אחד מחברי הקבוצה נגרמו נזקים ישירים ועקיפים שונים. יחד עם זאת, מחוקק חוק תובענות ייצוגיות היה ער לאפשרות כזו, בה קיימות שאלות משפטיות או עובדתיות משותפות לכל חברי הקבוצה - אך קיימות במקביל גם שאלות נפרדות ביחס לחברים בקבוצה. לכם חוקק ס' 20 לחוק ...".

78. בענייננו, השאלות העובדתיות והמשפטיות הניצבות בבסיס התביעה הינן משותפות לכלל חברי הקבוצה הייצוגית:

78.1 הוראות הדין הרלבנטיות לתביעה חלות ביחסים שבין המשיבה לבין כלל חברי הקבוצה, ומשכך השאלה אם המשיבה הפרה את הוראות הדין משותפת לכלל חברי הקבוצה.

78.2 כל אחד מיחיד הקבוצה נפגע מהפרות הוראות הדין על-ידי המשיבה, בנסיבות דומות, אם לא זהות.

הדרך היעילה וההוגנת:

79. ניהול ההליך בדרך של תובענה ייצוגית הינו הדרך ההוגנת והיעילה לדון בסכסוך. כאן המקום לזכור ולציין את המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות המפורטות בסעיף 1, והכוללות בין השאר את המטרות של: "אכיפת הדין והתרתה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין", וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

80. בעניין זה יובהר, כי יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל באופן מלא. ראשית יש בהגשת התובענה הייצוגית בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיבה - ולמעוללים כדוגמתה - מלפגוע בצורה כה חמורה בצרכנים הנמנים על הקבוצה הייצוגית, וכלל הציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.

81. בתובענות ייצוגיות כדוגמה זו, יהא בכדי לתמרץ גורמים דומים לנקוט באמצעי זהירות מראש, ולא בדיעבד לאחר שנגרם כבר הנזק. בתובענות ייצוגיות, כדוגמת זו, יש צורך על מנת לנטרל את מדיניות גורמים הפועלים בדפוס דומה אשר הינו בבחינת "שיטת מצליח" המתבססת ביסודה על הפער הקיים במאזן הכוחות אשר ניצב בין הצדדים.

82. אחת מהבעיות העיקריות היא הכוח הרב הטמון בשיטת הגבייה, ולנוכח אופייה של חברה, כדוגמת המשיבה, מהספקת שירותים בהיקף כה נרחב של צרכנים. בנסיבות אלו, ברי כי חובתה לפעול במסגרת ובכפוף להוראות הדין המסדירות את אופן גביית שיעור האגרה, כל שכן כאשר זה משתנה.

83. אולם, יודגש, כי בהיעדר אכיפה וענישה מספקת, ישמשו אלו כתמרץ לכל רשות /או חברה /או כל גורם כלשהו אחר ויבחרו להימנע מלפעול בהתאם להוראות הדין ומנקיטת אמצעי זהירות, וזאת בניסיון להשיא את רווחיו על חשבון כיסו הפרטי של "האזרח הקטן".

84. נוסף ונזכיר, כי תובענה זו הינה הכרחית על מנת לממש את זכותם של חברי הקבוצה, על מנת לקבל פיצוי כספי מהמשיבה. הסכום אשר מתבקש בית המשפט לפסוק לטובת כל אחד מתחברי הקבוצה אין

בו על מנת לתמרץ תובע בודד בכדי לפתוח בהליך משפטי, ארוך ויקר כנגד המשיבה. ראה לעניין זה הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 טצת ואח' נ' זילברשץ ואח' פ"ד מט (5) 774, עמ' 784:

"ביסוד התובענה הייצוגית מונחים שני שיקולים מרכזיים: האחד, הגנה על אינטרס הפרט באמצעות מתן תרופה ליחיד שנפגע. אותו יחיד, ברוב המקרים, אינו טורח להגיש תביעה. לעתים בא הדבר בשל כך שהנזק שנגרם לאותו יחיד הוא קטן יחסית. עם זאת, הנזק לקבוצה הוא גדול, כך שרק ריכוז תביעות יחידים לתביעה אחת, היא התובענה הייצוגית, הופך את תביעתם לכדאית... השיקול השני עניינו אינטרס הציבור. ביסוד אינטרס זה מונח הצורך לאכוף את הוראות החוק שבגדריו מצויה התובענה הייצוגית. לתובענה הייצוגית ערך מרתיע. מפרי החוק יודעים כי לניזוקים יכולת פעולה נגדם... אינטרס ציבורי זה מוגבר לאור היעילות והחיסכון במשאבים של הצדדים ושל בית המשפט, הנלווים לתובענה הייצוגית. כן מושגת באמצעותה אחדות בהחלטות בית המשפט בעניינים דומים. נמנע ריבוי של תביעות..."

קיימת אפשרות סבירה שהתביעה תוכרע לטובת חברי הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק תביעות ייצוגיות):

85. טענות המבקש בדבר הפרת הוראות החיקוק הרלבנטיות על ידי המשיבה, מבוססות על ראיות מוצקות, על עובדות בשטח, המשקפות היטב את האמור והנטען במסגרת כתב התביעה - המשיבה ביצעה גבייה שלא כדין ובניגוד להוראות החוק.

86. לעניין זה, יטען המבקש כי על התביעה חל הכלל של "הדבר מדבר בעד עצמו".

תביעה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (סעיף 8(א)(2) לחוק תביעות ייצוגיות):

87. אין ספק, כי הדרך העדיפה לבירור המחלוקת בענייננו הינה במסגרת של תביעה ייצוגית:

87.1 קבוצת המבקשים הינה גדולה (והינה נאמדת, לכל הפחות, בעשרות אלפי צרכנים המתגוררים בעיר פתח תקווה).

87.2 התביעה אינה מצריכה בירור פרטני בדבר נסיבותיו של כל מבקש ומבקש, שכן הפרת הוראות החיקוק הרלבנטיות על ידי המשיבה, מהווה בהכרח הפרה ונזק כלפי כל אחד מחברי הקבוצה.

87.3 זהותם המלאה של חברי הקבוצה הפוטנציאליים אינה ידועה למבקש, אך ידועה היטב, בנסיבות המקרה, ומטבע הדברים, למשיבה.

- 87.4 אם לא תוגש התביעה כייצוגית, לא תוגש תביעה רגילה, כאשר התמודדותו של יחיד אל מול המשיבה, אינה אפשרית הן כלכלית והן רצונית.
- 87.5 העילות המשותפות לחברי הקבוצה כנגד המשיבה יוכרעו בהליך אחד, כך שבתי המשפט לא יידרשו לדון באותם עניינים מספר פעמים, כמספר חברי הקבוצה שיגישו תביעות נפרדות כנגד המשיבה.
- 87.6 אי-הכרה בתביעה כייצוגית עלול לגרור מצב של ריבוי התדיינות באותם עניינים, אשר יסב עלויות מיותרות למערכת המשפט כולה, יגרור עומס מיותר על מערכת המשפט, העמוסה בלאו הכי, ויביא לפסיקות שונות ואף סותרות.
- 87.7 על-פי סעיף 1 לחוק תביעות ייצוגיות, אחת ממטרות ההליך הייצוגי הנה אכיפת שלטון החוק על מוסדות וגופים אימתניים אשר ידו של "האזרח הקטן" אינה יכולה להם. המקרה דנן הנו מקרה קלאסי להגשמת מטרה נעלה זו באמצעות מכשיר התביעה הייצוגית.

קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת (סעיף 8(א)(3) לחוק תביעות ייצוגיות) וקיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב (סעיף 8(א)(4) לחוק תביעות ייצוגיות):

88. קיים יסוד סביר, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת על-ידי המבקש ובאי כוחם:

- 88.1 המבקש נכון ומסוגל להשקיע ממרצו, מזמנו ומכספו על מנת לייצג את עניינם של אחרים כמותם, שייתכן שחסרים להם המשאבים הדרושים לצורך עמידה על זכויותיהם.
- 88.2 הצלחת הקבוצה היא הצלחת המבקש, ואין כל ניגוד עניינים בין אינטרסים של המבקש ובין האינטרסים של יתר חברי הקבוצה
- 88.3 כבי' המבקש, באמצעות בא כוחו, העמיד בפני בית המשפט הנכבד מסכת מסודרת של עובדות וטיעונים, ה"דבר דבור על אופניו".

89. קיים יסוד סביר להניח, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב:

- 89.1 התביעה מבוססת על עילה אמיתית ורצינית, שעשויה להביא תועלת של ממש לכל חברי הקבוצה, ואינה מכוונת להשיג מטרה אישית של המבקש, שאינה מתיישבת עם האינטרסים של כלל חברי הקבוצה.

90 התביעה והבקשה מבוססות על שאיפה כנה לאכיפת הדין ופיצוי הניזוקים בגין הפרות הדין על-ידי המשיבה.

- 90.1 המבקש מאמין בתום לב ברצינות התביעה ובכנות סיכוייה להתקבל.

90.2 סיכויי הצלחתה של התביעה גבוהים ביותר, הואיל והיא מבוססת על עובדות מוצקות, ונראה כי גם בכדי לבסס את תום ליבו של המבקש.

קביעת הפיצוי וחלוקתו:

91 סעיף 20 א' לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי יש ליתן פיצוי אינדיווידואלי לכל אחד מהחברים בקבוצת התובעים. יחד עם האמור, מוסיף וקובע סעיף 20(ג) לחוק כי במידה ויתגלו קשיים באיתור חברי קבוצת התובעים, ניתן יהיה ליישם את עקרונות "הפיצוי לטובת הציבור" הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחד לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור כפי שיימצא לנכון בנסיבות העניין".

92 פסיקת סעד לטובת הציבור הוכרה גם כסעד ראוי בפסק דינה של כבוד השופטת נאור בעניין תנובה נ' ראבי:

"שאלת הסעד ושאלה הגדרתה של "הקבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת החלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאלים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזיהוי חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שיקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור... לבית המשפט סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתי היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או סעד לטובת הקבוצה".

93 את חישוב הסך הכולל של הפיצוי לחברי הקבוצה ניתן לעשות באמצעות כלים סטטיסטיים או בדרך של אומדנא. כפי שנקבע ע"י בהמ"ש העליון בע"א 345/03 רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש:

"סיכומם של דברים עד כה, עקרונית ניתן לקבוע את הנזק בתובענות ייצוגיות בדרכים שונות אשר מיושמות בקשת רחבה של מצבים. מן הצד האחד עומד, כנקודת מוצא, דרך ההוכחה קבועה בסעיף 20(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות ובתקנות ניירות ערך, לפיה מוכח הנזק באמצעות הגשת תצהירים על ידי כל אחד מחברי הקבוצה. דרכי הוכחה נוספות, אשר קרובות במהותן להליך האינדיבידואלי, מבוססות על קביעת נזקו של כל אחד מחברי הקבוצה אך זאת ללא ניהול הליך מפורט של הגשת תצהירים, אלא באמצעות חישוב כלל המבוסס על נתונים עובדתיים שאינם שנויים במחלוקת או ניתנים להוכחה פשוטה. ניתן כמובן, לשלב בין שתי הדרכים, על ידי התווית נוסחה כללית

שתיושם, לגבי כל אחד מיחיד הקבוצה, על פי הנתונים המיוחדים הנוגעים לו. מן העבר האחר, קיימות דרכים נוספות לקביעת הפצוי, המבוססות על קביעת סכום הנזק הכולל שנגרם לקבוצה כולה באמצעות שיטות שונות שפורטו לעיל. לבסוף, במקרים בהם לא ניתן לחשב אתהנזק (אף שאין חולק כי נגרם), קיימת אפשרות לקבוע את סכום הפיצוי גם על דרך האומדנה".

הסעדים המבוקשים:

- 94 כמפורט בכתב התביעה ובבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, נדרשת המשיבה להשיב לקבוצה: ההפרש בין שיעור האגרה שנגבה מכלל חברי הקבוצה הייצוגית לבין שיעור האגרה שפורסם על גבי שלט הכניסה לנתיב המהיר.
- 95 כמו כן, ככל ויתברר, כי קיימים צרכנים נוספים, אשר נגבה מהם שיעור אגרה שלא כדין, במסגרת התקופה המתוארת דלעיל, אשר הינם זכאים להצטרף לקבוצה המיוצגת לצורך מיצוי זכותם, במסגרת הבקשה דנא, מתבקש בית המשפט הנכבד, בנסיבות אלו, להתיר למבקש את שינוי מספרם של המבקשים, המרכיבים את הקבוצה המיוצגת, וכן בהתאם להתיר את שינוי של סכום התביעה הכולל הנקוב בו.
- 96 בית המשפט הנכבד מתבקש גם לתת צו עשה כנגד המשיבה, שיורה לה לקיים אחר הוראות החוק.
- 97 עוד מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע את שכר טרחתם של עורכי הדין המייצגים את המבקש בתביעה הייצוגית בשיעור שלא יפחת מ- 25% מהסכום שיפסק בתוספת מע"מ כדין, עבור טיפול בתביעה בערכאה הראשונה.
- 98 כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע, כי חלק מסוים שיקבע בית המשפט הנכבד מתוך הסכום ו/או שווי הסעד שיפסק, לאחר ניכוי ההוצאות ושכר טרחת עורך דין, ישולם ו/או יינתן למבקש, אשר טרח בהגשת התביעה ובהוכחתה.
- 99 בית המשפט הנכבד מתבקש להוסיף וליתן הוראות נוספות בדבר הדיון בתביעה כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון.
- 100 כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין בגינה.

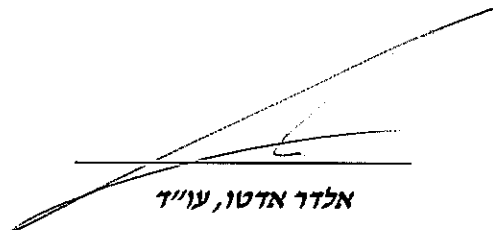
סיכום:

- 101 בסופו של יום, יובהר, כי המשיבה, בחרה להתעלם מהוראות הדין המחייבות אותה עת היא מבצעת חיוב מופרז וללא כל הצדקה.

102 לאור כלל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה ולאשר את התביעה כתביעה ייצוגית, ולחייב את המשיבה בהוצאותיו של המבקש ובשכר טרחת עורך דין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, בתוספת מע"מ בגינו.

103 בנוסף, ככל ויתברר, כי ישנם גורמים נוספים אשר מעורבים, באירועים המפורטים דלעיל, אשר אחראים לנזקו של המבקש, בגין פעולותיהם ו/או מחדליהם, בית המשפט הנכבד מתבקש, בנסיבות אלו, להתיר את הוספתם של משיבים נוספים לבקשה דנא.

104 בקשה זו נתמכת בתצהיר מטעם המבקש.

אלדר אדטו, עו"ד

ב"כ המבקש

מיטל רחיים בכר, עו"ד

תוכן עניינים - תיק מוצגים

- צרופה א' -** העתק עמוד אינטרנט של הנתבעת/משיבה
- צרופה ב' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 17/7/2012
- צרופה ג' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 9/9/2012
- צרופה ד' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 19/9/2012
- צרופה ה' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 22/11/2012
- צרופה ו' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 28/11/2012
- צרופה ז' -** העתק צילומי מסרטון וידאו שלט כניסה ושלט תשלום לנתיב מיום 27/12/2012

צְרֹפָה א'

העתק עמוד אינטרנט של

הנתבעת/משיבה

[illegible]

**הנתיב
המהיר**

שאלות כלליות

מתי מעורר העניב המחוי? פתח

ההגנה והנכון שמתביח הוסיף מכביש 1 לצורך סליחת הנתיב המעורר

מדת צדק להיותם מראש כמעול

עילות חוסיעה בנפב

אין מהרבה המסיימה

אין אדע על איזע סכום חתובתל

[illegible]

האם יש אפשרות לקבל פטור/הנחה על משלום האגרה?

האם הקטע הראשון של הסרט הוא בזיון?

מה זה "רב תפוסה" וכיצד הוא זכאי לעסיעה חינוך?

רשום מראש כמותי "הרגים" מודמונים

האם ניתן לבצע נסיעה חד מעמית בתיב ללא רישום מראש כמנהל?

סביבתי ונסעתי ללא חשש, האם ניתן להורדם עכשיו ולהמנע מקנסות?

צְרוּפָה ב'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום

17/7/2012

נסיעה ביום 17/7/2012

הנתיב המהיר בע"מ
ת.ד. 1104 אור יהודה 60500
ח.פ. 513795088
חשבונית מס/קבלה
תאריך: 17/07/12
שעה: 08:23:37
* מקור *
חשבונית מס קבלה 221/87/211
30075 - ברטיס
54.00 סכום כולל מע"מ
חירון בכרטיס אשראי: 54.00
ברטיס: xxxxxxxxxxxx3823
זמן כניסה: 17/07/12 08:23
תוקף: 17/07/12 08:23
נסיעה טובה

צְרוּפָה ג'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום
9/9/2012

נסיעה ביום 9/9/2012

צְרוּפָה ד'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום

19/9/2012

נסיעה ביום 19.9.2012

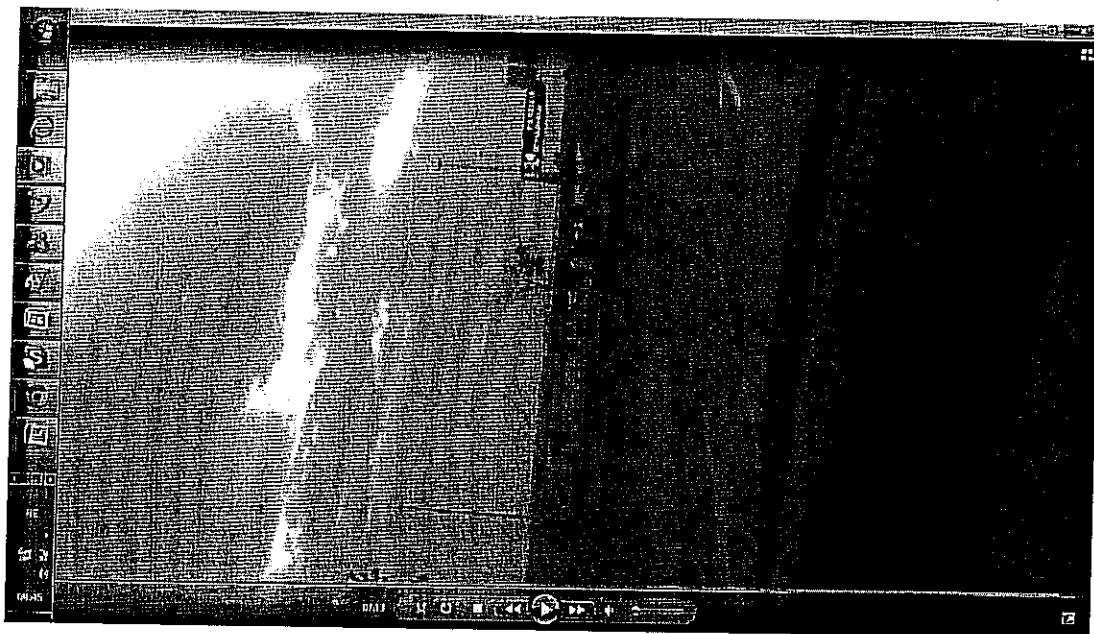
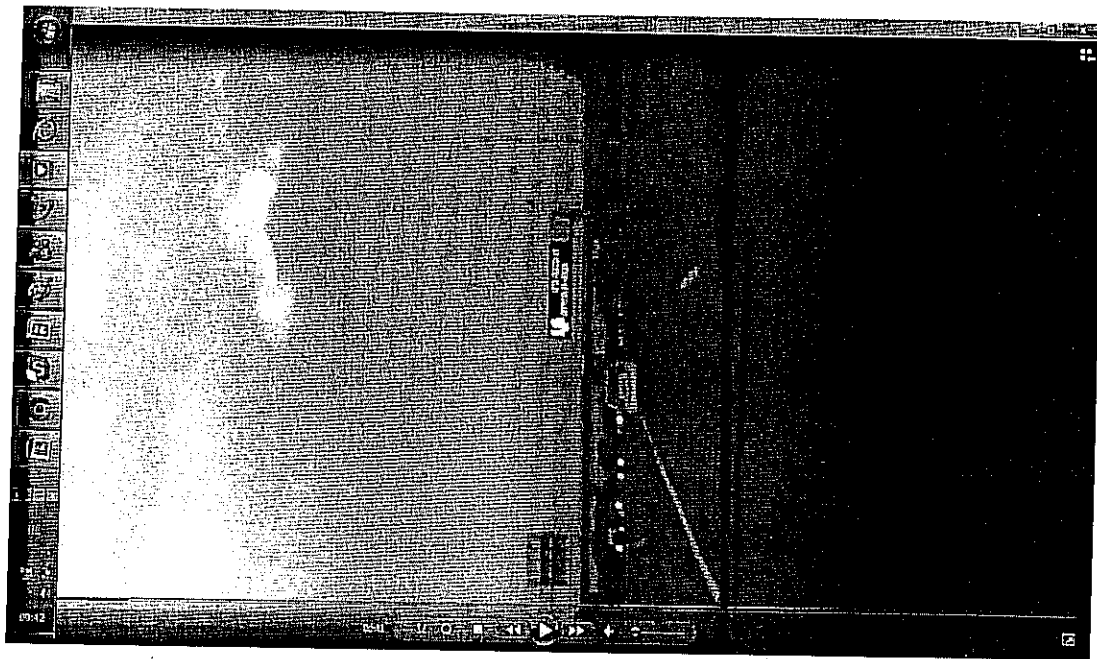

צְרוּפָה ה'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום

22/11/2012

נסיעה מיום 22.11.2012

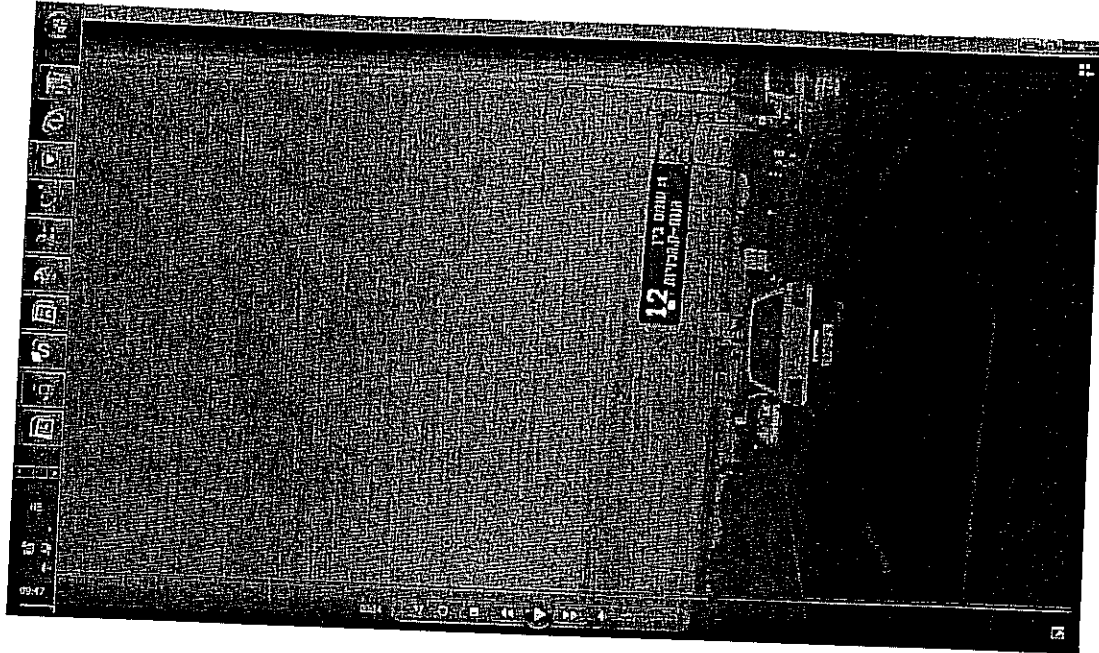

צְרוּפָה ו'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום

28/11/2012

נסיעה ביום 28.11.2012

ת.ד. 1104 אור יהודה 60500
 ח.פ. 513795088
 חשבונות מס/קבלה
 תאריך: 28/11/12
 שעה: 06:56:22
 * מקור *
 חשבונות מס קבלה 15/169/211
 30276
 24.00
 סכום כולל מע"מ
 24.00: חייב בדט"ס אשראי
 כדט"ס: XXXXXXXXXX3992
 28/11/12 06:56
 28/11/12 06:56
 חוקי
 זמן כניסה
 (סיום טווח)

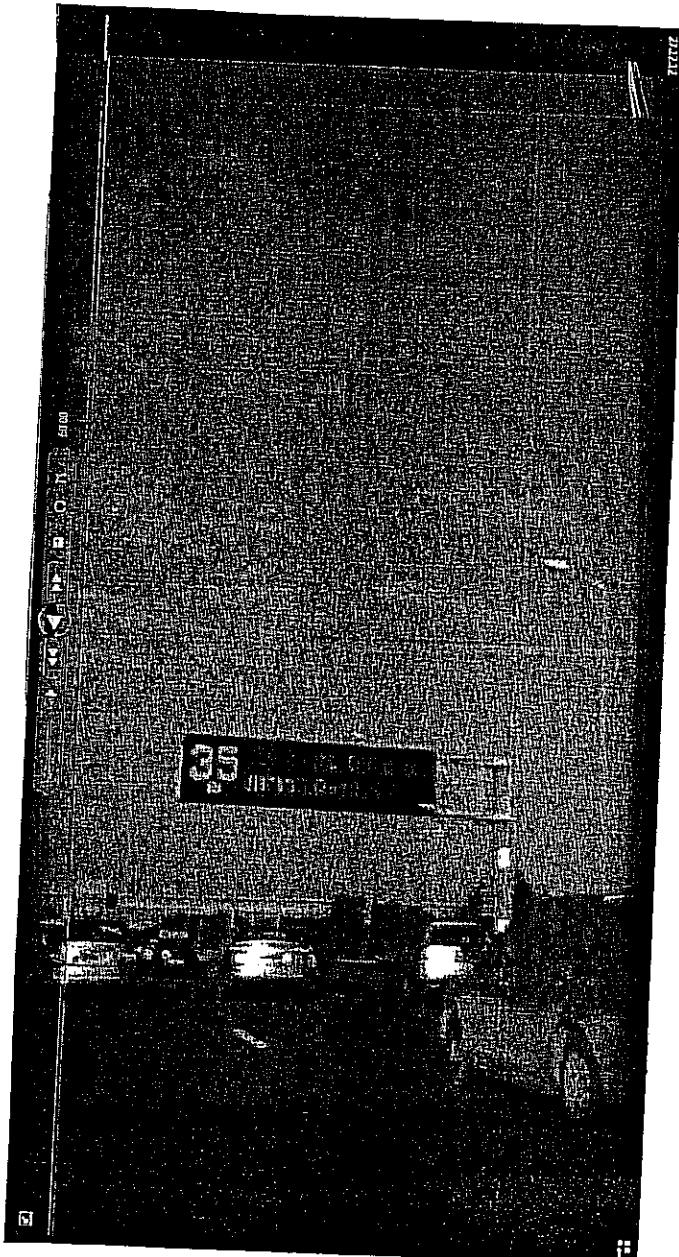
צְרוּפָה ח'

העתק צילומי מסרטון
וידאו שלט כניסה ושלט
תשלום לנתיב מיום

27/12/2012

נסיעה יום 27/12/2012

הנתיב המקורי בע"מ

ת.ד. 1104 אור יהודה 60500

ח.פ. 513795088

חשבונית מס/קבלה

תאריך: 27/12/12

שעה: 08:06:08

* מקור *

חשבונית מס קבלה 59/184/211

ברטיס - 30474

סכום כולל מע"מ 47.00

ח"ב בברטיס אשראי: 47.00

ברטיס: xxxxxxxxxxxx6800

זמן כניסה 08:06 27/12/12

תוקף 08:06 27/12/12

נסיעה טובה

תצהיר

אני הח"מ מר גיא זמיר ת.ז. 300459765, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת אחרת אהיה צפוי לעונשים הקבועים על פי חוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני מגיש תצהירי זה בתמיכה לבקשה לאישור תביעה כיצוגית כנגד חברת הנתיב המהיר.
2. אני תושב ישראל, בעל רישיון נהיגה, ועושה שימוש בנתיב המהיר.
3. המשיבה, חברת הנתיב המהיר בע"מ – (להלן: "הנתבעת") הינה חברה פרטית ובעלת הזיכיון להפעלת הכביש המהיר.
4. המשיבה מחויבת על פי חוק נתיבים מהירים, תש"ס – 2000, להציב שלט המציין את גובה תעריף הנסיעה בנתיב המהיר, וזאת טרם הכניסה לנתיב.
5. בהתאם להוראות החוק, מוצב שלט בכניסה לנתיב המהיר המציין את תעריף הנסיעה.
6. בהתאם להוראות החוק, מחויבת המשיבה כי תעריף הנסיעה לא ישתנה, מעת הכניסה לנתיב ועד להגעה בקופות.
7. בניגוד להוראות החוק, המשיבה גובה תעריף נסיעה הגבוה בעשרות אחוזים, מהתעריף אשר מצוין בשלט הכניסה לנתיב. את השינוי בתעריף אותו דורשת המשיבה, מגלה הנהג רק כאשר הוא מגיע לקופת התשלום, ומגלה כי המשיבה דורשת סכום תשלום הגבוה בעשרות אחוזים (לעיתים עד 50% תוספת) מהסכום אותה נקבה המשיבה, בשלט הכניסה לנתיב המהיר.
8. בשלב זה אין לנהג ברירה, או שישלם את התעריף המנופת, או שישלם קנס יציאה מהנתיב. בכל מקרה הנהג יוצא ניזוק מהטעייה ברורה של המשיבה.
9. המשיבה אינה רשאית, לגבות סכום גבוה יותר, מהסכום אשר נקבע בכניסת הנהג לנתיב המהיר. כל חיוב שכזה הינו מנוגד להוראות החוק, הינו הטעייה ברורה של הלקוח ומהווה עשיית עושר ולא במשפט.
10. המשיבה המודעת לחוק ולתקנות המצוינים לעיל, מציינת ברורות בפרק "שאלות כלליות" באתר האינטרנט שלה, כדלקמן:

1. סגור ▲ "אין אדע על איזה סכום חויבתי?"

ובה האגרה יכול להשתנות במהלך היום. בכניסה לנתיב ממוקם שלט שמציג את גובה האגרה ואת העומס על כביש 1 באותו הזמן ומאפשר לנהגים להחליט באותו הרגע אם ברצונם לנסוע בנתיב המהיר או להמשיך בכביש 1 שים לב שהסכום שהופיע בשלט עם כניסתך לנתיב זה בדיוק מה שתשלם, אפילו אם ישתנה המחיר תוך כדי נסיעתך בו"

11. למצער, הצהרות המשיבה פשוט אינם תואמות את המציאות.

12. לאחר נסיעה בנתיב המהיר, גיליתי כי בין הסכום שצוין על גבי שלט הכניסה לנתיב המהיר, לבין הסכום בו נדרשתי לשלם בקופות, ההפרש הינו בגובה של עשרות אחוזים. לאור האמור, תיעדתי בוידאו רצוף מספר נסיעות, במועדים שונים, מהם עולה ברורות, כי בין התעריף אותו מציינת המשיבה על גבי השלט בכניסה לנתיב לבין התשלום שנדרש בקופות, אין כל קשר. כאשר בכל נסיעה נדרשתי לשלם סכום גבוה בעשרות אחוזים ממה שצוין על גבי שלט הכניסה.

ראה:

תאריך	שעה	מחיר בשלט	מחיר בקופה	ההפרש בש"ח	ההפרש באחוזים
17.07.12	08:21	48 ₪	56 ₪	8	12
09.09.12	08:19	58 ₪	65 ₪	7	12
19.09.12	07:10	24 ₪	28 ₪	4	17
22.11.12	07:00	16 ₪	24 ₪	8	50
28.11.12	06:56	12 ש"ח	24 ₪	12	100
27.12.12	08:06	35 ש"ח	47 ₪	8	23

13. שיעור הנזק לקבוצה מוערך על פי אומדנא מנתונים שהתקבלו מהעיתונות וברשת האינטרנט. על פי נתונים שנמסרו ופורסמו באתר דה מרקר בינואר 2012, מידי יום עוברים בנתיב 7,400 רכבים משלמי אגרה, כאשר שיעור האגרה הממוצע הינו 20-25 ₪ לממוצע יומי ולשיא של בוקר - 60 ₪.

14. אם נבחן את הממוצע של המבקש, עולה כי שיעור גביית היתר הינו בגובה של כ- 34% בממוצע.

15. לאור האמור. שיעור גביית היתר מידי יום הינו כדלקמן:
שיעור אגרה ממוצע – 22.5 ₪ כפול שיעור גביית היתר – 34% = 7.5 ₪

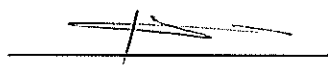
16. אני מעריך כי מסך 7,400 הרכבים העוברים מידי יום, 50% מהם משלמים את האגרה בקופות. נעריך בנוסף כי רק ל- 50% מהם מתבצעת תוספת גבייה שלא כדין.

17. משכך גובה התוספת שגובה המשיבה בגין אגרה שלא כדין לכל יום הינו $7,400 * 50\% * 50\% * 7.5$ * מספר הימים שבו עובד הנתיב המהיר – 717 יום (נפתח ביום 7/1/2011), **ובסה"כ: 9,948,375 ₪.**

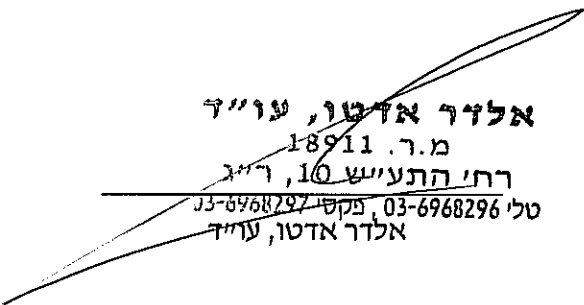
18. על פי ייעוץ משפטי אשר קיבלתי, נמסר לי כי, פעולת המשיבה, באופן של גביית אגרה בשיעור חורג מהשיעור אותו היא רשאית לגבות, מהווה עשיית עושר ולא במשפט, תוך התעשרות שלא כדין, תוך הפרת חובת תום הלב והפרת חובות חקוקות, תוך הטעייה ציבור ומצג שווא של גבייה על פי דין, תוך שהיא פועלת, בין היתר, בניגוד לחוקים ולסעיפי התקיקה הבאים:

- 18.1 חוק נתיבים מהירים, תש"ס – 2000 ;
- 18.2 הפרת תקנות נתיבים מהירים (אופן החיוב בתשלום אגרה ואכיפת תשלומים), תשע"א – 2010 ;
- 28.3 הטעיה לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן ;
- 28.4 עשיית דבר שיש בו ניצול מצוקת של הלקוח לפי סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן ;
- 28.5 הפרת חובת הגילוי לפי סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן ;
- 28.6 הפרת החובה לקיום החוזה בתום לב בהתאם לסעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי) ;
- 28.7 עשיית עושר ולא במשפט.

19. זהו שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

גילא זמיר

הריני לאשר בי ביום 27/12/012, הופיע בפניי עו"ד אלדר אדטו, במשרדי ברחוב התע"ש 10 רמת-גן, מר גילא זמיר ת.ז. 30045765, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, אישר את נכונות תצהירו האמור לעיל, וחתם עליו בנוכחותי.

אלדר אדטו, עו"ד

מ.ר. 18911

רח' התע"ש 10, ר"ג

טל' 03-6968296, פקס' 03-6968297

אלדר אדטו, עו"ד